

Briselē, 2022. gada 6. aprīlī
(OR. en, fr)

7936/22

EDUC 125
RECH 175
SOC 215
DIGIT 77
ENV 323
EMPL 132

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Iepri. dok. Nr.:	6985/22
Temats:	Padomes secinājumi par Eiropas stratēģiju augstākās izglītības iestāžu iespēju palielināšanai Eiropas nākotnes vārdā

Pielikumā pievienoti minētie Padomes secinājumi, kurus Izglītības, jaunatnes, kultūras un sporta padome apstiprinājusi 2022. gada 4. un 5. aprīļa sanāksmē.

**Padomes secinājumi par Eiropas stratēģiju augstākās izglītības iestāžu iespēju
palielināšanai Eiropas nākotnes vārdā**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

Atgādinot par šā jautājuma politisko kontekstu, kas izklāstīts šo secinājumu pielikumā,

ATGĀDINOT, KA:

1. Augstākās izglītības iestādes ¹ Eiropā lielā mērā piedalās zināšanu radīšanā, izplatīšanā un sertificēšanā. Tām ir neaizstājama nozīme gan Eiropas izglītības telpas, gan jaunās Eiropas Pētniecības telpas izveidē sinerģijā ar Eiropas augstākās izglītības telpu. Augstākās izglītības iestādēm ir būtiska nozīme centienos sasniegt mērķi, kas noteikts Padomes Rezolūcijā par pārvaldības struktūru stratēģiskajam satvaram Eiropas sadarbībai izglītības un mācību jomā ceļā uz Eiropas izglītības telpu un turpmāk (2021–2030), proti, līdz 2030. gadam panākt, lai 2534 gadus vecu iedzīvotāju ar terciāro izglītību īpatsvars būtu vismaz 45 %.
2. Turpmākajos gados pastiprināsies augstskolu studentu skaita pieaugums, kas pēdējo desmitgažu laikā ir bijusi būtiska globāla tendence. Paredzams, ka 25–34 gadus veci cilvēki ar terciāro kvalifikāciju ESAO un G20 valstīs līdz 2030. gadam sasniegs 300 miljonus ².

¹ Šajos secinājumos jēdziens "augstākās izglītības iestāde" tiek lietots kā atsauce uz visu nozari, kas pārstāv visu terciārās izglītības jomu; tādējādi tas aptver visu veidu augstākās izglītības iestādes, to skaitā saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai praksi pētniecības universitātes, augstskolu koledžas, lietišķo zinātņu augstskolas, augstākās profesionālās izglītības un mācību iestādes un mākslas augstākās izglītības iestādes.

² ESAO (2020), Augstākās izglītības stiprināšana – izaicinājumi, izvēles un sekas, augstākā izglītība, ESAO publikācija, Parīze (*Resourcing Higher Education: Challenges, Choices and Consequences, Higher Education, OECD Publishing, Paris*).

3. Augstāko izglītības iestāžu turpmāko attīstību Eiropā ietekmēs daudzas iespējas un izaicinājumi. Pasaules demogrāfiskās tendences un globalizācija radīs izaicinājumus Eiropas kā nozīmīga zināšanu radīšanas centra pozīcijai. Globālā sasilšana un vides degradācija, tehnoloģiju pārmaiņu paātrināšanās un pieaugošā sacensība par digitālajām tehnoloģijām jau ietekmē augstākās izglītības iestāžu stratēģijas un pozicionēšanos Eiropā un pasaulē. Liela izcili izglītotu un apmācītu talantu kopuma pieejamība kļūs arvien svarīgāka, lai Eiropa saglabātu un nostiprinātu savu vadošo pozīciju pasaulē sīvas globālās konkurences apstākļos.
4. Tīkmēr augošais pieprasījums pēc augstas kvalitātes un iekļaujošas izglītības, kā arī pēc izcilas pētniecības un inovācijas jaunietekmes valstīs palielina globālo tīklu veidošanu, tomēr vienlaikus rodas jauni draudi pamatvērtībām un principiem, kurus Eiropas demokrātijas tiecas ievērot. Eiropas un pasaules līmenī pieaugošā nevienlīdzība un problēmas, ko rada sabiedrības novecošanās, pārveidos darba tirgu un padziļinās vajadzību pēc iekļautības un augstākās izglītības iegūšanas, un tādējādi jaunas cerības tiks liktas uz mūžizglītību.
5. Ņemot vērā ekonomikas atveseļošanu pēc pandēmijas un ar digitālo un zaļo pārkārtošanos saistīto zināšanu, prasmju un kompetenču straujo attīstību, augstākās izglītības iestādēm būs jāapsver iespēja turpināt attīstīt savu infrastruktūru, pieņemt jaunus pedagoģiskos rīkus, nodrošināt elastīgas un īsas mācīšanās pieredzi, sagatavot izglītojamos pastāvīgi mainīgajai sabiedrības un darba tirgus videi un dot iespēju pētniekiem sadarboties, lai rastu inovatīvus risinājumus pašreizējām globālajām problēmām.

6. Lai panāktu iekļautību un izcilību, ir vajadzīgi ievērojami vispārēji ieguldījumi ES augstākās izglītības nozarē, kuros tiek ņemti vērā pašreizējie vidējie izdevumi terciārajai izglītībai ES, un tas, ka pieaug studentu un izglītojamo skaits, kā arī problēmas, ar kurām saskaras augstākās izglītības iestādes.
7. Augstākās izglītības unikālā pozīcija – tādu misiju krustpunkts kā izglītība, pētniecība, inovācija un pakalpojumu sniegšana sabiedrībai – ir iespēja, kas jāizmanto, lai izmantotu šo četru misiju sinerģijas potenciālu.
8. Minēto sinerģiju izmantošana ir būtiska ceļā uz Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķiem. Būs jāveicina daudzpusējas ieinteresēto personu partnerības un sadarbība starp augstākās izglītības iestādēm un ar tām.
9. Šajā sakarā Padomes Rezolūcijā par stratēģisku satvaru Eiropas sadarbībai izglītības un mācību jomā ceļā uz Eiropas izglītības telpu un turpmāk (2021–2030), tika pausts aicinājums sagatavot *"augstākās izglītības pārveides programmu, kur uzmanības centrā būtu iekļautība, inovācija, savienojamība, digitālā un zaļā sagatavotība un spēja konkurēt starptautiskā mērogā, kā arī fundamentālas akadēmiskās vērtības un augsti ētikas principi, kā arī nodarbinātība un nodarbināmība"*.

10. Šajā pašā sakarā Padomes secinājumos par jauno Eiropas Pētniecības telpu starp Eiropas Pētniecības telpu, Eiropas augstākās izglītības telpu un Eiropas izglītības telpas augstākās izglītības dimensiju *kā iespējamās jomas mērķtiecīgākai sadarbībai identificēja institucionālo pārveidi, pētniecības karjeras, zinātnes izglītību, apmācību, starptautisko sadarbību un zināšanu apriti*. Padome arī pieņēma zināšanai *Komisijas priekšlikumu izstrādāt ceļvedi darbībām attiecībā uz sinerģiju radīšanu starp augstāko izglītību un pētniecību* un atbalstīja *Eiropas universitāšu alianšu pilnveidi, kas būtu modernu un iekļaujošu nākotnes augstākās izglītības iestāžu vadošais piemērs Eiropā*. EPT politikas programmā 2022.–2024. gadam, kas pievienota Padomes secinājumiem par Eiropas pētniecības telpas (EPT) turpmāko pārvaldību, ir noteiktas darbības, kas vērstas uz augstākās izglītības iestādēm.
11. Savos secinājumos par iniciatīvu "Eiropas universitātes" – "Veidot tiltu starp augstāko izglītību, pētniecību, inovāciju un sabiedrību: pavērt ceļu jaunai dimensijai Eiropas augstākajā izglītībā" Padome atzina, ka iniciatīvā "Eiropas Universitātes" būtu jāorientējas uz šādiem uzdevumiem: *palīdzēt stiprināt augstākās izglītības iestāžu pētniecības un inovācijas dimensijas Eiropā, izstrādājot kopīgu programmu, vienotas infrastruktūras un resursus, kā arī izveidot arvien spēcīgākas alianšes, pētīt iespējas, kā dažādu valsts sistēmu ietvaros kopīgi uzņemt studentus un kopīgi pieņemt darbā akadēmiskos mācībspēkus un pētniekus, lai šo alianšu ietvaros viņu karjeru izglītības un pētniecības jomā padarītu pievilcīgāku, ilgtspējīgāku un elastīgāku*. Tā arī aicināja Komisiju un dalībvalstis *"apsvērt ilgtspējīgākus finansēšanas instrumentus "Eiropas universitātēm", tostarp, izmantojot reģionālas un valsts līmeņa sinerģijas ar Eiropas shēmām, lai tās spētu īstenot savu vērienīgo stratēģiju"*, kā arī izstrādāt skaidrus priekšlikumus, sākot no 2022. gada, lai *"vajadzības gadījumā palīdzētu novērst šķēršļus sadarbībai Eiropas līmenī, izpētīt, piemēram, nepieciešamību pēc kopīgiem Eiropas grādiem "Eiropas universitāšu" aliansēs un to realizējamību"*.

12. Padomes secinājumos par jauno Eiropas Pētniecības telpu: nodrošināt pētniekiem pievilcīgu un ilgtspējīgu karjeru un darba apstākļus un padarīt intelektuālā darbaspēka apriti par realitāti Padome aicināja Komisiju *"atbalstīt dalībvalstis tādu politikas pasākumu izstrādē, kas paredzēti netraucētai un vērienīgai transnacionālai sadarbībai starp augstākās izglītības iestādēm Eiropā, jo īpaši akadēmisko un pētnieku karjeru jomā, kas bieži vien ir savstarpēji saistītas, veicinot iekļautību, sekmējot izcilību un palielinot Eiropas augstākās izglītības nozares starptautisko konkurētspēju un tādējādi padarot to pievilcīgāku talantiem no Eiropas un ārpus tās."* Padome arī piekrita, ka Eiropas universitāšu alianses un to partnerības ar vietējām ekosistēmām ir *"piemērotas platformas, lai pārbaudītu iespējamus modeļus, kas veicinātu pētnieku karjeru sadarbību, un izpētītu iespējas izveidot kopīgas darbā pieņemšanas shēmas, mācību un karjeras attīstības sistēmas, kas ietvertu gan pētniecības, gan mācīšanas aspektus, kā arī izmēģināt jaunas atalgošanas un novērtēšanas sistēmas, tostarp uz pētniecību balstītu mācīšanu"*.

UZSKATA, KA:

13. Ja iepriekš minētās problēmas var efektīvi risināt Eiropas līmenī, transnacionālā sadarbība starp augstākās izglītības iestādēm visā Eiropā tiek vēl vairāk stiprināta, padziļināta un vienkāršota. Šajā sakarā Komisija ir nākusi klajā ar vērienīgu Eiropas stratēģiju universitātēm, kuras mērķis ir palielināt šo iestāžu iespējas un sniegt tām atbalstu visās to misijās, lai uzlabotu to sadarbību un izmantotu to stiprās puses, ņemot vērā to būtisko ieguldījumu Eiropas reakcijā uz pārbaudījumiem nākotnē. Būtu jāpaplašina dažādie notiekošās sadarbības veidi, un būtu jāapmainās ar saistītajiem rezultātiem un paraugpraksi, lai iedvesmotu visu augstākās izglītības nozari Eiropā, vienlaikus ievērojot dalībvalstu kompetenci, akadēmisko brīvību un augstākās izglītības iestāžu institucionālo autonomiju.

14. Lai to panāktu, kā daļu no kopīgiem centieniem iestāžu, valstu un Eiropas līmenī ir jātiecas sasniegt četrus vienlīdz svarīgus galvenos mērķus:

- Eiropas dimensijas stiprināšana augstākajā izglītībā, pētniecībā un inovācijā, kā arī sinerģijas stiprināšana starp tām;
- ES globālās nozīmes un līderības veicināšana;
- Eiropas atveseļošanas stiprināšana un reakcijas uz digitālo un zaļo pārkārtošanos stiprināšana;
- Eiropas piederības apziņas padziļināšana, kuras pamatā ir kopīgas vērtības.

AICINA KOMISIJU UN DALĪBVALSTIS SASKAŅĀ AR TO ATTIECĪGAJĀM KOMPETENCĒM UN PIENĀCĪGI IEVĒROJOT SUBSIDIARITĀTES PRINCIPU SADARBOTIES AR AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒM UN IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM, LAI SASNIEGTU ŠĀDUS GALVENOS MĒRĶUS:

Eiropas dimensijas stiprināšana augstākajā izglītībā, pētniecībā un inovācijā, kā arī sinerģijas stiprināšana starp tām

15. Padziļināta starptautiskā sadarbība palīdz izveidot Eiropas izglītības telpu un jauno Eiropas pētniecības telpu pilnīgā sinerģijā, nostiprinot augstākās izglītības iestādes un paaugstinot augstākās izglītības, pētniecības un inovācijas kvalitāti Eiropā kopumā. Tā, nodrošinot jaunas dimensijas, formātus un iespējas mobilitātei starp disciplīnām un nozarēm un pāri robežām apvienojumā ar pievilcīgām un ilgtspējīgām akadēmiskajām un pētnieciskajām karjerām, kā arī atvērtu izglītību un atvērtu zinātņi, dod tām iespēju labāk risināt sabiedrības problēmas un sniegt studentiem, mūžizglītības apguvējiem un pētniekiem pareizās zināšanas, prasmes un kompetences viņu turpmākajai profesionālajai un personīgajai attīstībai. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš studentiem un jauniem pētniekiem, kuru studijas un karjeru ir spēcīgi ietekmējusi pandēmija, kā arī tiem, kas nāk no lauku un attāliem apvidiem, piemēram, tālākajiem reģioniem.

16. Augstākās izglītības iestāžu alianses, piemēram, "Eiropas universitātes", var apliecināt to, kāds potenciāls ir plašai un ilgtermiņa institucionālās augstākās izglītības sadarbībai. Šādām aliansēm ir potenciāls radīt reālu Eiropas pievienoto vērtību, ar visu iesaistīto pušu ilgtermiņa saistībām sasniedzot kritisko masu Eiropas mērogā. Tās veicina brīvu pārvietošanos Eiropā studiju, darba un pētniecības nolūkos, kuru pamatā ir kopīgas intereses. Pateicoties spēcīgai integrācijai, pārredzamībai un atklātībai, tām var būt pārveidojoša ietekme Eiropā un Eiropas labā. Koordinācija un papildināmība ar citām Eiropas, valstu, reģionālām, vietējām un attiecīgā gadījumā starptautiskām iniciatīvām un tīkliem palielinās to pārveidojošo ietekmi.
17. Lai pilnībā izmantotu tādu augstākās izglītības alianšu kā "Eiropas universitātes" pievienoto vērtību, ir vajadzīgs papildu atbalsts Eiropas un attiecīgā gadījumā valstu līmenī, izmantojot pakāpenisku pieeju. Šīs alianses kā institucionālās pārveides katalizatori attiecīgā gadījumā būtu jāatbalsta, lai attīstītu spēcīgu pētniecības un inovācijas dimensiju un īstenotu inovatīvas kopīgas izglītības programmas visos līmeņos, izmantojot uz studentiem vērstu, uz pētniecību un inovāciju orientētu pieeju, kas saskaņā ar Boloņas procesa instrumentiem, iespējams, varētu piešķirt kopīgus grādus, pamatojoties uz Eiropas kritērijiem, kas izveidoti kopā ar dalībvalstīm un attiecīgajām ieinteresētajām personām. Šīs alianses vajadzības gadījumā būtu arī jāatbalsta, lai uzlabotu cilvēkresursu pārvaldību, iespējams, kopīgi pieņemot darbā akadēmiskos mācībspēkus un pētniekus; veicinātu pievilcīgu un ilgtspējīgu karjeras attīstību; un savstarpēji nodrošinātu resursus un struktūras, piemēram, laboratorijas un platformas.

18. Pilnībā atzīstot mācīšanās klātienē un fiziskās mobilitātes vērtību, kā arī vajadzību pēc līdzsvarotas intelektuālā darbaspēka aprites, augstākās izglītības iestādes būtu jāmudina turpināt atbalstīt visus studentu, personāla un pētnieku mobilitātes veidus, kura veicina akadēmiskos panākumus un personīgos sasniegumus, ļaujot visiem studentiem, darbiniekiem un pētniekiem ar mācību programmu internacionalizāciju vai dalību inovatīvā starptautiskā vidē savās izcelsmes iestādēs iegūt starptautiskas un starpkultūru kompetences.
19. Eiropas Jaunatnes gadam šajā ziņā ir veicinoša loma. Ir vērts atgādināt mērķi, ka vismaz 20 % absolventu Eiropas augstākās izglītības telpā vajadzētu būt ar studiju vai mācību laika pieredzi ārvalstīs, kā tas atkārtoti apstiprināts 2020. gada 19. novembra Romas ministru paziņojumā, un ka ir jāatbalsta iniciatīva "Eiropas universitātes", lai sasniegtu vērienīgo mērķi, proti, ka 50 % studentu ir iesaistīti mobilitātē, kā izklāstīts Padomes secinājumos par iniciatīvu "Eiropas universitātes" – "Veidot tiltu starp augstāko izglītību, pētniecību, inovāciju un sabiedrību: pavērt ceļu jaunai dimensijai Eiropas augstākajā izglītībā."
20. Lai sasniegtu šos mērķus, dalībvalstīm un Komisijai sadarbībā ar augstākās izglītības iestādēm būtu arī jācenšas vienkāršot administratīvās procedūras iestādēm, tostarp, vēl vairāk paplašinot Eiropas studenta kartes iniciatīvas īstenošanu un turpinot īstenojot akadēmisko kvalifikāciju un ārvalstīs pavadīto studiju periodu automātisku savstarpējo atzīšanu, sadarbojoties ar Nacionālajiem akadēmiskās atzīšanas informācijas centriem (*NARIC*). Augstākās izglītības iestādes būtu jāmudina pilnībā izmantot digitālos mobilitātes un atzīšanas rīkus, veicināt daudzvalodību, starpkultūru saskarsmi un tādu studentu iekļaušanu savās universitāšu pilsētiņās, kuriem ir mazāk iespēju, un iekļaut mobilitāti savās mācību programmās.

ES globālās nozīmes un līderības veicināšana

21. Kā norādīts kopīgajā paziņojumā "*Global Gateway*", augstākās izglītības un pētniecības internacionalizācijai ir stratēģiska ģeopolitiska nozīme Eiropai. Globālai sadarbībai augstākās izglītības jomā jābalstās uz pamatvērtībām un principiem, un to pamatā jābūt akadēmiskajai brīvībai, institucionālai autonomijai, atvērtai izglītībai un atvērtai zinātnei. Savstarpīguma principam un vienlīdzīgu konkurences apstākļu principam vajadzētu būt starptautiskās sadarbības priekšnoteikumam. Attiecībās pētniecības un inovācijas jomā un sarunās ar globālajiem partneriem būtu jāievēro pamatprincips "tik atvērts, cik iespējams, tik slēgts, cik nepieciešams". Augstākās izglītības iestādes būtu jāatbalsta ar koordinētu Eiropas pieeju, lai popularizētu šīs Eiropas vērtības un principus pasaules līmenī nolūkā panākt līdzsvarotu un savstarpēji izdevīgu sadarbību, kas ir daļa no Eiropas maigās varas un spējas noteikt standartus pasaules mērogā. Sadarbība ar trešām valstīm augstākās izglītības un pētniecības jomā ir jābalsta uz kopīgu izpratni un kopīgu šo vērtību un principu izmantošanu, ko veicina Eiropas līmenī, ievērojot citas Savienības stratēģiskās intereses saskaņā ar Marseļas konferenci par vispārējo pieeju.
22. Padziļināta Eiropas sadarbība var būt noderīga, lai atbalstītu augstākās izglītības iestādes un pētniekus, pasniedzējus, studentus un personālu nodrošinātu ar instrumentiem, kas vajadzīgi, lai risinātu tādas taisnīgas globālās sadarbības problēmas kā nevienlīdzība, ārvalstu iejaukšanās un šķēršļi atvērtai zinātnei. Ir arī jāveicina informēta un neatkarīga izpratne par trešo valstu partneriem. Lai Eiropas Savienību uzskatītu par drošu patvērumu zinātniskās pētniecības brīvībai un demokrātiskām vērtībām, augstākās izglītības iestādes būtu jāatbalsta ar Eiropas un valstu shēmām, pilnībā ievērojot izcilības principu, lai uzņemtu studentus, pētniekus un akadēmiskos mācībspēkus, kuru brīvība ir apdraudēta.

23. Lai uzlabotu augstākās izglītības iestāžu konkurētspēju pasaules līmenī, tās būtu jānodrošina mobilizēt vietējās vai reģionālās ekosistēmas, tādējādi veicinot teritoriālo kohēziju, ko panāk ar spēcīgām partnerībām ar pētniecības organizācijām, inovācijas dalībniekiem, finansētājiem un ekonomiskajiem un sociālajiem partneriem, vienlaikus uzlabojot ciešu mijiedarbību ar vietējām, reģionālajām un valsts iestādēm. Lai veicinātu Eiropas augstās izglītības iestāžu daudzveidību un izcilību pasaules līmenī, būtu jāturpina darbs un Eiropas līmenī jāsniedz papildu atbalsts dalībvalstīm, lai veicinātu valstu politiku, piemēram, izmantojot izcilības iniciatīvas un reģionālos un vietējos centrus.
24. Transnacionālā sadarbība starp Eiropas augstās izglītības iestādēm palielina to pievilcību ārvalstu studentiem, pētniekiem un globālajiem partneriem un uzlabo izglītības piedāvājumu kvalitāti un pētniecības un inovācijas potenciālu. Pastāvošās Eiropas programmas, piemēram, "Erasmus+", Savienības ārējās darbības instrumenti un "Apvārsnis Eiropa", būtu jāizmanto to juridiskajā pamatā iekļauto darbību ietvaros un jāizvērtē saskaņā ar to attiecīgajiem novērtēšanas kritērijiem, lai atbalstītu augstākās izglītības alianses, piemēram, "Eiropas universitātes" un zināšanu un inovāciju kopienas (ZIK), kad tās izstrādā kopīgus internacionalizācijas pasākumus un stratēģijas augstākās izglītības, pētniecības un inovācijas jomā. Tas tām palīdzētu sevi pozicionēt starptautiskajā arēnā, veidot tīklus ar galvenajiem partneriem visā pasaulē, stiprināt partneru spējas trešās valstīs un stiprināt studentu, pētnieku, akadēmisko mācībspēku un personāla starptautisko (ienākošo un izejošo) mobilitāti. Būtu pilnībā jāizmanto *UNESCO* 2019. gada Vispārējā konvencija par kvalifikāciju atzīšanu augstākās izglītības jomā, jo tā veicina studentu starptautisko mobilitāti un tādējādi atraisa Eiropas augstākās izglītības internacionalizācijas potenciālu. Arī kopīgi Eiropas centieni attiecībā uz trešām valstīm, izmantojot "Eiropas komandas" pieeju, varētu turpmāk veicināt Eiropas augstākās izglītības piedāvājumu un ļaut iesaistīties savstarpēji izdevīgos spēju veidošanas pasākumos.

Eiropas atveseļošanas stiprināšana un reakcija uz digitālo un zaļo pārkārtošanos

25. Augstākās izglītības iestādes būtu vēl vairāk jāmudina pārvērst zināšanas prasmēs, kompetencēs un inovācijā. To var panākt, pilnībā ievērojot akadēmisko brīvību, ja attīsta ciešu sadarbību ar ekonomiskajiem, sociālajiem un rūpnieciskajiem partneriem vietējās un reģionālās pētniecības un inovācijas ekosistēmās un veicina starpnozaru mobilitāti starp augstākās izglītības iestādēm un citiem partneriem, jo īpaši, balstoties uz pārdomātas specializācijas stratēģijām un Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūtu (EIT) un ZIK. No šīs sadarbības lieli ieguvēji varētu būt arī vietējie uzņēmumi un MVU, un tā sniegtu studentiem, pētniekiem, akadēmiskajiem mācībspēkiem, pasniedzējiem un darbiniekiem iespēju mācīties, piemēram, intelektuālā īpašuma pārvaldību, zināšanu pārnesi un uzņēmējdarbību, tostarp attiecībā uz piekļuvi finansējumam, jebkurā karjeras posmā. Akadēmisko aprindu dalībnieku karjeras novērtējumos ir jāņem vērā visas viņu darbības gan akadēmiskajās jomās, gan ārpus tām visās augstākās izglītības iestāžu dimensijās. Augstākās izglītības iestādēm būtu arī jāuzlabo savas spējas sadarboties ar savām ekosistēmām, pilnveidojot nepieciešamās zināšanas, prasmes un kompetences, jo īpaši stratēģiskās rūpniecības nozarēs, un veicinot zināšanu un tehnoloģiju pārnesi un atvasjaunuzņēmumu izveidi.
26. Augstākās izglītības iestādēm varētu sniegt atbalstu nolūkā uzlabot uz studentiem orientētu un pētniecībā balstītu mācīšanos, kuras mērķis ir sniegt studentiem mūsdienīgas kompetences, prasmes un zināšanas, kā arī attīstīt viņu pētniecības prasmes un pieredzi. Studenti būtu arī jāatbalsta starpdisciplinārā darbā, izmantojot problēmu risināšanā balstītas pieejas.

27. Augstākās izglītības iestādēm var būt svarīga loma mūžizglītībā un reaģēšanā uz pārmaiņām darba tirgū, kad tās atver savas durvis visu veidu izglītojamajiem un veicina viņu nodarbināmību, tostarp ar pārkvalifikāciju un kvalifikācijas celšanu. Šajā nolūkā būtu jāatbalsta augstākās izglītības iestādes to centienos izmantot digitalizāciju, lai veicinātu inovatīvas mācīšanās un mācīšanas metodes, un izstrādāt un īstenot elastīgus un individuāli pielāgotus mācīšanās veidus, tostarp attiecīgā gadījumā īsākus kursus vai mācīšanās pieredzi, kā rezultātā var iegūt mikrodiplomu, vienlaikus neatkāpjoties no pilno studiju programmu pamatprincipa. Lai attīstītu attiecīgās izglītojamo prasmes, kompetences, attieksmi un uzņēmējdarbības garu, augstākās izglītības iestādes būtu jāmudina sadarboties ar savām ekosistēmām, veicināt darbā balstītu pieredzi, piemēram, stažēšanās, mācekļības un brīvprātīgā darba iespējas, un attiecīgā gadījumā turpināt attīstīt uzņēmējdarbības virzienus, kas ļauj studentiem studiju laikā īstenot uzņēmējdarbības projektus.
28. Augstākās izglītības iestādēm ir būtiska loma zaļās pārkārtošanās atbalstīšanā un ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā, jo tie ir īpaša kvalitātes pazīme pasaules līmenī. Šajā sakarā būtu jāatbalsta augstākās izglītības iestādes visā Eiropā, lai tās, attiecīgā gadījumā savos pamatuzdevumos, infrastruktūrās un darbībās izmantojot visas iestādes pieeju, ieviestu ilgtspēju un videi draudzīgas pieejas.
29. Lai īstenotu zaļo pārkārtošanos, augstākās izglītības iestādes būtu jāmudina attīstīt starpdisciplīnu zināšanas, prasmes un kompetences, atbalstīt to, lai visi izglītojamie un kopienas apgūtu un izmantotu zināšanas par ilgtspēju, un iekļaut mācības par ilgtspēju visu attiecīgo nozaru mācību programmās. Tās būtu jāmudina pasūtīt un veikt pētījumus, kuru pamatā ir zināšanu bāze ilgtspējas jomā.

30. Kā liecina Covid-19 pandēmija, digitālās tehnoloģijas ir spēcīgs pārveides instruments augstākās izglītības sistēmām Eiropā, un augstākās izglītības iestādēm savukārt ir būtiska nozīme digitālās pārkārtošanās paātrināšanā Eiropā.
31. Ir jānodrošina, lai augstākās izglītības iestādēm būtu augstas savienojamības un augstas veikspējas digitālā infrastruktūra un pakalpojumi, kuriem pēc iespējas lielākā mērā vajadzētu būt sadarbspējīgiem un koplietojamiem visā Eiropā, balstītiem Eiropas standartos ³ un kuros būtu jāizmanto uzticamas tehnoloģijas atbilstoši augstākās izglītības iestāžu īpašajām vajadzībām, piemēram, droši dati.
32. Paātrināt Eiropas digitālās pārkārtošanos nozīmē nodrošināt digitālo un datu pratību visiem studentiem, pasniedzējiem, darbiniekiem, akadēmiskajiem mācībspēkiem un pētniekiem un attiecīgā gadījumā plašākai sabiedrībai. Šajā nolūkā augstākās izglītības iestādēm ir būtiska loma tādā ziņā, ka tās izglītojamajiem nodrošina jaunas digitālām kompetences un to ētisko komponentu, piemēram, datu pārvaldību, mākslīgo intelektu, augstas veikspējas datu nodošanu un kiberdrošību, kā arī veic pētniecību un inovāciju.
33. Pilnībā atzīstot klātienes mācīšanās vērtību, augstākās izglītības iestādēm būtu pilnībā jāizmanto digitālie līdzekļi, lai uzlabotu mācību pieredzes kvalitāti studentiem, darbiniekiem, akadēmiskajiem mācībspēkiem un pētniekiem un novērstu sociālo nevienlīdzību. Lai pārvarētu digitālo plaisu, būtu jāatbalsta iniciatīvas, kas visiem nodrošina vienlīdzīgu piekļuvi individualizētām mācību iespējām, izmantojot, piemēram, virtuālu vai hibrīdu mācīšanu attālinātās mācīšanās vietās. Vajadzētu palīdzēt augstākās izglītības iestādēm to centienos kopīgot platformas un sadarbspējīgus rīkus, kas dod iespēju apmainīties datiem, vienlaikus nodrošinot kvalitatīvus un lietotājdraudzīgus izglītības resursus, piemēram, tiešsaistes kursus.

³ Carretero Gomez, S., Vuorikari, R. and Punie, Y., *DigComp 2.1: The Digital Competence Framework for Citizens with eight proficiency levels and examples of use* (Satvars pilsoņu digitālai kompetencei ar astoņiem kvalifikācijas līmeņiem un lietošanas piemēriem), Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga, 2017.

Eiropas piederības apziņas padziļināšana, kuras pamatā ir kopīgas vērtības

34. Lai padziļinātu Eiropas piederības apziņu un veicinātu mūsu eiropisko dzīvesveidu, ir svarīgi atbalstīt un aizsargāt Eiropas demokrātiskās vērtības, veicināt daudzveidību, iekļautību un dzimumu līdztiesību un stiprināt augstākās izglītības kvalitāti un nozīmi nākotnes prasībām atbilstošu prasmju nolūkā. Augstākās izglītības iestādes ir autonomas, un viens no to pamatuzdevuma un darbību galvenajiem principiem ir akadēmiskā un zinātniskā brīvība.
35. Būtu jāatbalsta augstākās izglītības iestāžu centieni aizsargāt izglītību un zinātņi pret dezinformāciju, atbalstīt atvērto zinātņi un aizstāvēt demokrātiskās vērtības. Šajā ziņā augstākās izglītības iestādes ir demokrātijas garantis un galvenais forums amatierzinātņi, un tā sagatavo studentus aktīvam pilsoniskumam un sabiedrības iesaistei.
36. Augstākās izglītības iestādes var virzīt publiskas debates ar pamatotu un visaptverošu informāciju, nodrošinot plašāku piekļuvi publikācijām un pētījumu datiem un organizējot sabiedriskus pasākumus, lai izplatītu un apspriestu pētījumu rezultātus. Augstākās izglītības iestādes var būt galvenie dalībnieki cīņā pret izkropļotu pētniecības izmantošanu un būt par saikni starp izglītību, pētniecību, inovāciju, valsts iestādēm un pilsonisko sabiedrību. Augstākās izglītības iestādes šo lomu varētu vēl vairāk stiprināt un izmantot, lai sistemātiskāk sadarbotos ar visiem sabiedrības dalībniekiem, tostarp publiskā un privātā sektora novatoriem, reģionālām un vietējām publiskajām iestādēm, tostarp skolām, medijiem, zinātnes popularizēšanas organizācijām un pilsoniskās sabiedrības organizācijām, piemēram, patērētāju, lietotāju vai pacientu apvienībām.

37. Augstākās izglītības iestādēm būtu jānodrošina, ka studenti, akadēmiskie mācībspēki, pētnieki un darbinieki piedalās to pārvaldībā kā pilntiesīgi augstākās izglītības kopienas locekļi un konstruktīvi partneri. Šajā sakarā studenti var tikt iesaistīti lēmumu pieņemšanas mehānismos, tostarp attiecībā uz mācību programmām, tādējādi apliecinot akadēmiskās pamatvērtības, demokrātiju un dialoga kultūru augstākās izglītības iestādēs.
38. Augstākās izglītības iestādes būtu jāatbalsta un jāmudina to centienos nodrošināt savu studentu, akadēmisko mācībspēku, pētnieku un darbinieku iekļaušanu un panākumus un veicināt vienlīdzīgas iespējas neatkarīgi no dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, sociālā un ekonomiskā stāvokļa, veselības, invaliditātes, vecuma, seksuālās orientācijas, migrantu izcelsmes un ģeogrāfiskās atrašanās vietas. Šajā nolūkā būtu jāatbalsta augstākās izglītības iestādes, kad tās nodrošina labbūtību visiem, saglabājot lielāku sociālo daudzveidību. Šajā sakarā augstākās izglītības iestādes būtu jāmudina vērsties pie nepietiekami pārstāvētām grupām, lai uzlabotu to piekļuvi augstākajai izglītībai un palīdzētu tām pabeigt studijas, pienācīgi ņemot vērā studentus un jaunos pētniekus, kuru studijas un karjeru ir spēcīgi ietekmējusi pandēmija, kā arī tos, kas nāk no lauku un attāliem apvidiem, piemēram, tālākajiem reģioniem.
39. Augstākās izglītības iestādes būtu jāatbalsta un jāmudina veikt attiecīgus pasākumus, lai tās uzlabotu dzimumu līdzsvaru savu studentu un darbinieku struktūrās, tostarp akadēmiskās karjeras izaugsmes kontekstā.
40. Augstākās izglītības iestādes var izmantot inovatīvus mācīšanas rīkus un pedagoģijas līdzekļus, tostarp digitālos rīkus, lai piedāvātu uz studentiem orientētu pieeju mācībām neatkarīgi no sociālekonomiskās izcelsmes vai mācīšanās pieredzes. Lai samazinātu nevienlīdzību un veicinātu personiskus sasniegumus, augstākās izglītības iestādes būtu jāmudina sniegt īpaši pielāgotus orientācijas un atbalsta pakalpojumus, jo īpaši jaunpieņacējiem, ņemot vērā katra izglītojamā mācīšanās veidu un pieeju, kā arī sociālekonomisko izcelsmi.

41. KONKRĒTĀK, AICINA DALĪBVALSTIS UN KOMISIJU, ATBILSTĪGI TO ATTIECĪGAJĀM KOMPETENCĒM UN PIENĀCĪGI ŅEMOT VĒRĀ SUBSIDIARITĀTES PRINCIPU, ATBALSTĪT AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU ALIANSES, PIEMĒRAM, "EIROPAS UNIVERSITĀTES":
42. Visu veidu augstākās izglītības iestāžu alianses būtu vēl vairāk jāatbalsta ar visiem piemērotajiem un vajadzīgajiem līdzekļiem, lai veicinātu sadarbības pasākumus, kuru pamatā ir augsta kvalitāte, izcilība, ietekme, iekļautība un ģeogrāfiskais līdzsvars, un lai apzinātu šķēršļus un risinājumus, kas varētu būt kopīgi visām aliansēm. Konkrētāk, pamatojoties uz pirmo izmēģinājuma alianšu vidusposma pārskatu, būtu jāturpina izvērst iniciatīvu "Eiropas universitātes". Tas arī ļautu apvienot pasākumus, lai dalītos paraugpraksē par augstāko izglītību, pētniecību un inovāciju un pakalpojumiem sabiedrībai.
43. Vispirms augstākās izglītības iestāžu alianses būtu jāmudina pilnībā izmantot esošās finansēšanas programmas, kā arī veicinošus instrumentus Eiropas, valstu un reģionālā līmenī, lai paplašinātu un padziļinātu to sadarbību.
44. Attiecīgā gadījumā un ciešā sadarbībā ar valstu iestādēm augstākās izglītības iestāžu aliansēm un ieinteresētajām personām būtu jāveic pasākumi, lai pārvarētu šķēršļus padziļinātai, ilgtermiņa un elastīgai transnacionālai sadarbībai un izstrādātu institucionalizētus sadarbības instrumentus, kuru pamatā ir iepriekš rūpīgi veikts to nepieciešamības, ieguvumu un īstenojamības novērtējums. Mērķis ir dot aliansēm iespēju brīvprātīgi rīkoties kopā, pieņemt kopīgus stratēģiskus lēmumus, izmēģināt kopīgu pieņemšanu darbā, izstrādāt kopīgas mācību programmas vai apvienot resursus un cilvēku, tehnikas, datu, izglītības, pētniecības un inovācijas nodrošinātās spējas.

45. Liekot uzsvaru uz Eiropas pieejas kopīgu programmu kvalitātes nodrošināšanai īstenošanu, būtu jāveic turpmāki pasākumi, lai atzītu inovatīvas transnacionālas mācīšanās pieredzes vērtību un palielinātu šādu augstākās izglītības iestāžu alianšu nodrošināto kopīgo programmu pamanāmību, pievilcību un reputāciju gan Eiropā, gan ārpus tās. Būtu jāizpēta kopīgi kritēriji, kā rezultātā vārētu izveidot potenciālu Eiropas marķējumu kopīgām programmām. Vēlāk saskaņā ar spēkā esošajiem Boloņas procesa instrumentiem varētu paredzēt iespēju valsts, reģionālā vai iestāžu līmenī brīvprātīgi izstrādāt un piešķirt kopīgus grādus visos līmeņos, pamatojoties uz šiem kopīgi izveidotajiem Eiropas kritērijiem. Šim procesam būtu jānotiek ciešā sadarbībā ar valstu iestādēm, augstākās izglītības iestāžu aliansēm un ieinteresētajām personām.
46. 43. un 44. punktā minēto izpētes procesu rezultāti katrā posmā tiktu paziņoti Padomei, lai tā pieņemtu turpmāku lēmumu.
47. Valstu līmenī būtu jānodrošina efektīvi un iedarbīgi kvalitātes nodrošināšanas procesi, lai veicinātu Eiropas kvalitātes nodrošināšanas pieeju kopīgām programmām saskaņā ar standartiem un pamatnostādnēm kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (EAIT), ņemot vērā kvalitātes, pētniecības un nodarbināmības nozīmi.
48. Lai augstākās izglītības iestāžu alianses varētu pilnībā izmantot savu potenciālu, kad tās izskata transnacionālās sadarbības radītās finansiālās izmaksas nolūkā ilgtermiņā finansēt visus savus pamatuzdevumus, būtu jāveic pasākumi, lai virzītos uz ilgtspējīgāka, holistiskāka un integrētāka ES finansējuma perspektīvu. Šajā sakarā Komisijai – ciešā saziņā ar dalībvalstīm un attiecīgajām ieinteresētajām personām – līdz 2024. gadam būtu jātestē izmēģinājuma pieejas attiecībā uz iespējamiem risinājumiem un pēc tam jāziņo Padomei, lai tā pieņemtu turpmāku lēmumu.

KĀ NĀKAMOS SOĻUS, KUROS IR PIENĀCĪGI ŅEMTS VĒRĀ SUBSIDIARITĀTES PRINCIPS UN IESTĀŽU AUTONOMIJAS PRINCIPS, UN ATBILSTOŠI APSTĀKĻIEM VALSTĪ:

49. AICINA Komisiju un dalībvalstis veicināt un aizsargāt akadēmiskās pamatvērtības, tostarp akadēmisko brīvību un integritāti, saskaņā ar 2020. gada Romas ministru paziņojumu un Bonnas deklarāciju par zinātniskās pētniecības brīvību.
50. AICINA Komisiju un dalībvalstis sadarbībā ar attiecīgajām ieinteresētajām personām kopīgi īstenot darbības, lai radītu sinerģijas starp augstāko izglītību, pētniecību un inovāciju stratēģiskajā satvarā Eiropas sadarbībai izglītības un mācību jomā un Eiropas Pētniecības telpas pārvaldības struktūrās. Šīm darbībām būtu jāapliecina reāla pievienotā vērtība Eiropas līmenī un jānorit virzībā uz iepriekš minētajiem galvenajiem mērķiem, un tās būtu jāveic Komisijai un pēc brīvprātības principa – dalībvalstīm, izmantojot jebkādus piemērotus līdzekļus atbilstīgi valsts kontekstam.
51. AICINA Komisiju līdz 2022. gada vidum iesniegt Padomei informatīvos nolūkos un turpmāka lēmuma pieņemšanai ceļvedi, lai kopīgi izstrādātu jaunus instrumentus. Ceļvedī būtu norādīti galvenie atskaites punkti un iesaistītās ekspertu grupas. Īstenojot galvenos mērķus, tiks ņemas vērā darbības, kas noteiktas Komisijas paziņojumā par Eiropas universitāšu stratēģiju, Padomes Rezolūcija par stratēģisku satvaru Eiropas sadarbībai izglītības un mācību jomā ceļā uz Eiropas izglītības telpu un turpmāk (2021–2030), un attiecīgās darbības, kas noteiktas Eiropas pētniecības telpas politikas programmā 2022.–2024. gadam, kura ir pievienota Padomes secinājumiem par Eiropas Pētniecības telpas (EPT) turpmāko pārvaldību, kā arī vērtības un principus, kas izklāstīti Padomes Ieteikumā par Eiropas Pētniecības un inovācijas paktu.

52. AICINA Komisiju, dalībvalstis un ieinteresētās personas iesaistīties ciešākā sadarbībā, lai īstenotu minētās sinerģijas, balstoties uz esošām pārvaldības struktūrām stratēģiskajā satvarā Eiropas sadarbībai izglītības un mācību jomā un Eiropas pētniecības telpā, ciešā sinerģijā ar Eiropas augstākās izglītības telpu un izmantojot augstākās izglītības iestāžu paraugpraksi. Šajā sakarā vajadzības gadījumā varētu apsvērt iespēju rīkot kopīgas augstākās izglītības un *ERAC* ģenerāldirektoru sanāksmes, kurās būtu skaidri noteikti kopīgu interešu jautājumi un kopīgs mērķis.
53. AICINA Komisiju un dalībvalstis strādāt pie šo galveno mērķu sasniegšanas, cieši sadarbojoties ar ES līmeņa un starptautiskām jumta organizācijām vai citām atbilstīgām organizācijām, kas ir svarīgas ES līmenī, un ieinteresēto personu pārstāvjiem, piemēram: augstākās izglītības iestādēm, tostarp Eiropas augstākās izglītības iestāžu aliansēm, studentu apvienībām, kvalitātes nodrošināšanas aģentūrām, pētniecību un tehnoloģiju veicošām organizācijām, uzņēmumiem, kuru darbā intensīvi izmanto pētniecību un inovācijas, tostarp MVU, individuāliem pētniekiem un novatoriem, pētniecības infrastruktūrām, pētniecības un inovācijas finansēšanas organizācijām un zinātņu akadēmijām. Varētu apsvērt regulāras sanāksmes, piemēram, universitāšu forumu Eiropas nākotnei, lai apspriestu stratēģijas īstenošanu un veicinātu labas prakses apmaiņu. Minētā foruma rezultātiem būtu jāstimulē turpmāka attīstība un darbs, ko veic stratēģiskā satvara Eiropas sadarbībai izglītības un mācību jomā un Eiropas pētniecības telpas attiecīgās grupas sinerģijā ar Eiropas augstākās izglītības telpu.

54. AICINA dalībvalstis ar Komisijas atbalstu izmantot daudzpusēju viedokļu apmaiņu, lai veicinātu labas prakses apmaiņu un mācīšanos no līdzbiedriem no citām dalībvalstīm.
55. ATZĪMĒ Komisijas nodomu racionalizēt augstākās izglītības uzraudzības instrumentus. Tas varētu palielināt to potenciālu un nozīmību politikas veidotājiem, augstākās izglītības iestādēm, studentiem un pētniekiem, nepalielinot administratīvo slogu dalībvalstīm vai augstākās izglītības iestādēm, lai sniegtu informāciju par progresu, kas panākts, īstenojot Eiropas stratēģiju, ar ko dod iespējas augstākās izglītības iestādēm, un palīdzētu dalībvalstīm, kas vēlas izstrādāt darbības, kurās tās plāno sniegt ieguldījumu, pamatojoties uz pārliecinošiem pierādījumiem un datiem. Dalībvalstu līdzdalība šajā procesā ir brīvprātīga. IEROSINA turpmākās diskusijas balstīt uz kartēšanas pētījumu par attiecīgo uzraudzības instrumentu potenciālu un tiesisko regulējumu. UZSVER, ka šis uzdevums būtu jāizstrādā sinerģijā ar EPT politikas koordinācijas un uzraudzības procesu, tostarp EPT infopaneli.
56. AICINA Komisiju regulāri sniegt dalībvalstīm jaunāko informāciju par progresu, kas panākts minēto darbību īstenošanā, un pilnīgā Komisijas ziņojumā par Eiropas izglītības telpu 2025. gadā iesniegt visaptverošu pārskatu, ņemot vērā arī panākumus, kas gūti Eiropas pētniecības telpas īstenošanā.

POLITISKAIS KONTEKSTS

Eiropadome

- Eiropadomes 2017. gada 14. decembra secinājumi (dok. EUCO 19/1/17 REV 1)

Eiropas Savienības Padome

- Padomes Ieteikums (ES) 2021/2122 (2021. gada 26. novembris) par Eiropas Pētniecības un inovācijas paktu (OV L 431, 2.12.2021., 1. lpp.)
- Padomes secinājumi par Eiropas Pētniecības telpas (EPT) turpmāko pārvaldību (14308/21, 2021. gada 26. novembris)
- Padomes secinājumi par globālo pieeju pētniecībai un inovācijai – Eiropas stratēģija starptautiskai sadarbībai mainīgā pasaulē (12301/21, 2021. gada 28. septembris)
- Padomes secinājumi par iniciatīvu "Eiropas universitātes" – veidot tiltu starp augstāko izglītību, pētniecību, inovāciju un sabiedrību: pavērt ceļu jaunai dimensijai Eiropas augstākajā izglītībā (OV C 221, 10.6.2021., 14. lpp.)
- Padomes secinājumi par Eiropas Pētniecības telpas padziļināšanu: nodrošināt pētniekiem pievilcīgu un ilgtspējīgu karjeru un darba apstākļus un padarīt intelektuālā darbaspēka apriti par realitāti (9138/21, 2021. gada 28. maijs)
- Padomes Rezolūcija par stratēģisku satvaru Eiropas sadarbībai izglītības un mācību jomā ceļā uz Eiropas izglītības telpu un turpmāk (2021–2030) (OV C 66, 26.2.2021., 1. lpp.)

- Padomes secinājumi par jauno Eiropas Pētniecības telpu (13567/20, 2020. gada 1. decembris)
- Padomes Ieteikums (2018. gada 26. novembris) par to, kā sekmēt augstākās izglītības un vidējās izglītības un mācību kvalifikāciju un ārvalstīs pavadītu mācību periodu rezultātu automātisku savstarpēju atzīšanu (OV C 444, 10.12.2018., 1. lpp.)
- Padomes secinājumi par virzību uz redzējumu par Eiropas izglītības telpu (OV C 195, 7.6.2018., 7. lpp.)
- Padomes Ieteikums (2018. gada 22. maijs) par to, lai veicinātu kopīgas vērtības, iekļaujošu izglītību un Eiropas dimensiju mācīšanā (OV C 195, 7.6.2018., 1. lpp.)

Eiropas Komisija

- Cīņa pret ārvalstu iejaukšanos pētniecībā un inovācijā (SWD(2022) 12 final)
- Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par Eiropas universitāšu stratēģiju (COM(2022) 16 final)
- Komisijas Paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par globālo pieeju pētniecībai un inovācijai "Eiropas starptautiskās sadarbības stratēģija mainīgā pasaulē" (COM(2021) 252 final/2)
- Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "EPT – pētniecības un inovācijas jaunā ēra" (COM(2020) 628 final)

- Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par Eiropas Izglītības telpas izveidi līdz 2025. gadam (COM(2020) 625 final)
- Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Eiropas Prasmju programma ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajam taisnīgumam un noturībai" (COM(2020) 274 final)

Eiropas Komisija un Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos

- Kopīgs paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, Reģionu komitejai un Eiropas Investīciju bankai "*Global Gateway*" (JOIN(2021) 30 final)

Deklarācijas

- Romas ministru paziņojums (2020. gada 19. novembris)
- Bonnas deklarācija par zinātniskās pētniecības brīvību (2020. gada 20. oktobris)
